

Az építőanyag-ipar 2002. I-III. negyedévi teljesítménye

Székely László

Az építőanyag-ipar (egyéb nemfém ásványi termékek gyártása) 5 fő feletti vállalkozásainak összesítése alapján a 2002. I-III. negyedévi termelési értéke folyó áron 254,8 milliárd Ft volt. Ez az összeg – összehasonlító árszinten – 3,0%-kal magasabb, mint egy évvel korábban volt.

A termelés – a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva – februárban 13,2%-kal, márciusban 8,9%-kal, áprilisban 9,9%-kal, júniusban 2,4%-kal, júliusban 4,4%-kal, szeptemberben 3,5%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Januárban, májusban és augusztusban csökkent a termelés: 7,4%-kal, 0,5%-kal, ill. 5,9%-kal.

A növekedési ütem elsősorban a lakásépítési kedv két és fél éve tartó növekedésének köszönhető, ugyanis 2002. I-III. negyedévben 15 742 befejezett új lakásra adtak ki használatbavételi engedélyt az építési hatóságok, és 35 937 új lakás építése kezdődhetett el a kiadott új építési engedélyek alapján. A felépített lakások száma 15%-kal, az új építési engedélyeké 7%-kal több, mint az előző év azonos időszakában volt.

Az új lakások számának jelentősebb növekedése továbbra is elsősorban a fővárosra (35%-os növekedés) és a

megyei jogú városokra (26%-os növekedés) jellemző, a községekben csak 1%-kal több lakást vettek használatba, mint az előző év első három negyedévében.

Az újonnan felépített lakásoknak közel egyharmadát értékesítésre építették, s 400 új bérlakást is használatba vettek ezen időszak alatt. A lakásépítések többségét (57%-át) építőipari kivitelezők végezték, lakossági házilagos kivitelezéssel az új lakások egyharmada épült.

A kis lakások javára módosult a lakásépítés szerkezete, számuk és arányuk is nőtt a korábbi évekhez képest, s az átlagos alapterület csökkent, most 97 m². 2002. I-III. negyedévben a lakások egynegyedét 60 m²-nél kisebb alapterülettel építették, míg 2001 hasonló időszakában ez az arány még 18% alatt maradt.

Az építőanyag-ipar 2002. I-III. negyedévi *összes értékesítése* folyó áron 255,6 milliárd Ft volt, ami 5,3%-kal magasabb, mint 2001. év hasonló időszakában. A *belföldi értékesítés* (192,02 milliárd Ft) 6,6%-kal növekedett az előző év hasonló időszakához viszonyítva, az *exportértékesítés* (63,6 milliárd Ft) pedig 1,4%-kal (1-5. táblázat).

1. táblázat

A termelés és az összes értékesítés 2002. I-III. negyedévi szakágazatonkénti adatai

Ágazat	Termelés		Összes értékesítés	
	millió Ft	index %*	millió Ft	index %*
261. Üveg, üvegtermékek gyártása	41 994	103,1	42 350	105,1
262. Kerámiatermékek gyártása	31 633	92,9	31 020	95,4
63. Kerámiacsempe, -lap gyártása	6 305	104,0	5 999	103,1
264. Égetett agyag építőanyag gyártása	29 043	87,1	29 722	93,1
265. Cement, mész, gipsz gyártása	43 694	101,8	44 860	103,3
266. Beton-, gipsz-, cementtermékek gyártása	69 628	125,0	69 043	126,0
267. Kőmegmunkálás	6 199	381,4	5 992	382,5
268. Máshová nem sorolt egyéb nemfém termékek gyártása	26 273	79,7	26 619	82,1
26. Összesen	254 769	103,0	255 605	105,3

* Előző év azonos időszaka = 100%

2. táblázat

Az összes értékesítés, ezen belül a belföldi és exportértékesítés havonkénti adatai

2002	Összes értékesítés		Belföldi értékesítés		Exportértékesítés	
	millió Ft	index*	millió Ft	index*	millió Ft	index*
Január	15 993	94,4	10 625	96,2	5 368	91,1
Február	21 679	113,5	15 355	123,9	6 324	94,4
Március	26 831	114,0	19 715	122,6	7 116	95,3
Április	29 514	117,7	22 182	121,4	7 331	107,8
Május	30 754	95,5	23 105	97,5	7 649	89,9
Június	31 419	107,8	23 520	106,1	7 899	113,3
Július	33 789	107,3	26 019	104,9	7 770	116,6
Augusztus	30 884	93,9	24 554	93,2	6 330	96,9
Szeptember	34 742	107,2	26 942	106,8	7 801	108,8
Összesen	255 605	105,3	192 017	106,6	63 588	101,4

* Előző év azonos időszaka = 100%

Az összes értékesítésen belül a belföldi és az exportértékesítés szakágazatonkénti bontása

Ágazat	Belföldi értékesítés		Exportértékesítés	
	millió Ft	index %*	millió Ft	index %*
261. Üveg, üvegtermékek gyártása	19 254	107,3	23 097	103,3
262. Kerámiatermékek gyártása	10 572	78,2	20 447	107,6
263. Kerámiacsempe, -lap gyártása	5 082	104,0	917	98,3
264. Égetett agyag építőanyag gyártása	26 476	96,5	3 246	72,4
265. Cement, mész, gipsz gyártása	40 636	103,4	4 224	102,8
266. Beton-, gipsz-, cementtermékek gyártása	65 039	125,2	4 005	140,0
267. Kőmegmunkálás	5 539	362,7	452	1148,7
268. Máshová nem sorolt egyéb nemfém termékek gyártása	19 419	82,7	7 200	80,6
26. Összesen	192 017	106,6	63 588	101,4

* Előző év azonos időszaka = 100%

Az egyes kiemelt építőanyag-ipari alágazatok 2002. I-III. negyedévi termelési mennyiségei, belföldi és exportértékesítési adatai

Termék, illetve alágazat	Termelés		Belföldi értékesítés		Exportértékesítés	
	millió Ft	index*	millió Ft	index*	millió Ft	index*
2611. Síküveggyártás	10 452	103,2	3 103	95,5	7 535	113,8
2612. Síküveg további feldolgozása	9 449	128,8	6 229	131,1	3 204	123,2
2613. Öblösüveggyártás	14 740	91,1	7 374	104,1	7 526	83,6
2615. Műszaki, egyéb üvegtermékek gyártása	4.894	110,1	1 119	87,6	3.744	118,2
2621. Háztartási kerámia gyártása	9 636	87,4	3 359	80,8	5 762	93,6
2623. Kerámiaszigetelők gyártása	1 552	100,3	395	105,6	1 116	101,9
2624. Egyéb műszaki kerámia gyártása	3 109	98,9	1 235	39,5	1 881	423,552
2625. Egyéb kerámiatermék gyártása	423	99,8	298	128,6	126	65,2
2626. Tűzálló kerámiatermék gyártása	8 125	87,9	2 681	87,6	5 354	101,4
2630. Kerámiacsempe, -lap gyártása	6 305	104,0	5 082	104,0	917	98,3
2640. Égetett agyag építőanyag gyártása	29 043	87,1	26 476	96,5	3 246	72,4
2651. Cementgyártás	41 309	99,9	38 512	101,9	3 962	97,3
2652. Mészgyártás	2 326	190,7	2 065	174,4	261	733,6
2661. Építési betontermékek gyártása	32 942	112,7	31 011	112,2	1 468	154,6
2663. Előre kevert beton gyártása	18 136	147,3	17 378	142,9	728	511,6
2664. Habarcsgyártás	14 923	152,2	13 748	161,2	1 100	103,2
2681. Csiszolótermékek gyártása	1 640	99,9	1 263	107,8	405	86,1

* Előző év azonos időszaka = 100%

A táblázatok elemzése után megállapítható, hogy az építőanyag-ipari termelés volumene elmaradt az építőipar 2002. I-III. negyedéves növekedésétől, ugyanis az építőipar 2002. I-III. negyedévben összehasonlító árszinten 23%-kal növelte a termelését, és 1006,8 milliárd Ft összegű építési-szerelési munkát valósított meg.

Minek köszönhető, hogy az építőanyag-ipar növekedési indexe így elmarad (20%-kal) az építőipar növekedési indexétől?

A legfőbb ok a KSH statisztikai besorolása. Ugyanis az építőanyag-ipar a „26 Egyéb nemfém ásványi termékek gyártása” szakágazathoz tartozik. Az alágazatok között találunk

olyanokat, amelyeknek a termelési és értékesítési növekedése és csökkenése nincs összefüggésben az építőipar növekedésével, illetve csökkenésével. Ezek a „261. Üveg, üvegtermékek gyártása”, „263. Kerámiatermékek gyártása”.

Az üvegtermékek gyártása szakágazat ugyan az építőanyag-ipar 1/6-át reprezentálja, de az építőiparban használatos síküveg (ablaküveg) az összes üvegipari termelés 30%-át teszi ki. A kerámiatermékek alatt díszkerámiát, háztartási, illetve az iparban használatos kerámiaszigetelőket és egyéb kerámiából készült elektromos alkatrészeket értünk. Ezek az építőanyag-ipari termelés 13,7%-át képviselik, de semmi közük az építőiparhoz.

Az ágazatok teljesítménye havonkénti bontásban

Ágazat	Hónap	Termelés		Összes értékesítés		Belföldi értékesítés		Exportértékesítés	
		millió Ft	index %	millió Ft	index %	millió Ft	index %	millió Ft	index %
261. Üveg, üvegtérmékek gyártása	jan.	4140	90,8	3691	86,5	1417	85,6	2273	87,0
	febr.	4306	97,5	3878	96,4	1536	107,4	2341	90,3
	márc.	4633	100,8	4577	110,6	1919	115,9	2658	107,2
	ápr.	4392	104,8	4438	112,6	1725	107,6	2713	116,0
	máj.	4683	100,7	4680	98,2	1971	98,7	2708	97,9
	jún.	4500	100,1	4874	101,3	2243	90,3	2631	113,1
	júl.	4955	105,9	5309	110,9	2804	118,1	2505	103,9
	aug.	5047	109,5	5410	109,3	2948	114,9	2462	103,3
szept.	5337	117,8	5494	119,2	2690	123,6	2804	115,2	
262. Kerámiatermékek gyártása	jan.	2937	83,7	2796	93,1	1000	80,4	1796	102,2
	febr.	3846	109,0	3677	103,9	1297	90,8	2380	112,8
	márc.	3539	89,4	3394	91,1	1163	85,7	2231	97,2
	ápr.	3508	91,2	3442	107,9	1024	82,3	2417	124,3
	máj.	3942	92,7	3709	85,9	1212	69,4	2498	97,1
	jún.	3807	92,9	3928	101,0	1163	71,5	2767	122,3
	júl.	3533	102,0	3753	105,5	1253	78,3	2500	127,7
	aug.	2871	82,8	2719	78,7	1179	71,0	1540	85,9
szept.	3650	91,4	3602	91,9	1281	79,5	2320	100,7	
263. Kerámiaacempe, -lap gyártása	jan.	545	87,9	359	72,1	277	64,7	83	117,3
	febr.	582	96,4	563	113,9	458	113,5	105	116,1
	márc.	618	92,7	595	95,3	489	97,5	106	86,3
	ápr.	682	102,9	682	106,4	587	116,7	95	69,1
	máj.	782	106,2	744	99,0	621	96,7	123	112,5
	jún.	745	106,2	716	94,1	626	96,6	90	79,9
	júl.	798	112,5	685	97,8	571	92,1	114	141,7
	aug.	760	107,9	866	123,5	765	128,0	101	97,6
szept.	793	120,2	788	122,1	688	127,3	100	95,3	
264. Égetett agyag építőanyag gyártása	jan.	1640	69,1	1190	63,0	1063	64,8	126	50,1
	febr.	2474	164,2	2410	101,5	2189	109,9	221	57,6
	márc.	2873	92,3	2968	104,4	2690	117,1	278	51,0
	ápr.	3834	114,7	4536	156,0	4162	167,9	374	87,3
	máj.	3558	76,4	3521	77,6	3139	86,8	382	41,4
	jún.	3346	86,4	3312	86,6	2879	85,3	433	95,7
	júl.	3893	90,9	4069	88,7	3549	85,7	520	117,6
	aug.	3613	80,7	3600	79,3	3145	77,5	455	94,2
szept.	3912	90,3	4116	93,0	3660	95,1	456	79,3	
265. Cement, mész, gipsz gyártása	jan.	1903	98,7	2173	90,1	2139	91,8	34	41,5
	febr.	3299	142,1	3084	138,5	2916	147,3	168	68,4
	márc.	5449	122,9	4862	110,6	4506	116,6	356	67,3
	ápr.	5220	109,0	5430	111,0	4906	113,8	524	90,3
	máj.	5740	95,9	5835	93,3	5249	93,1	586	95,8
	jún.	4994	88,2	5339	97,9	4757	94,3	582	142,9
	júl.	5798	95,2	6077	102,8	5471	101,0	607	121,3
	aug.	5446	90,9	5885	93,2	5214	91,5	672	108,2
szept.	5845	102,4	6173	110,9	5478	108,8	695	131,0	
266. Beton-, gipsz-, cementtermékek gyártása	jan.	3597	131,4	3466	136	3255	138,8	211	103,1
	febr.	5832	141,9	5643	146,3	5342	148,5	302	115,8
	márc.	7364	146,1	7318	157,7	6864	160,7	454	123,3
	ápr.	8294	142,2	7969	137,2	7399	133,5	570	213,8
	máj.	9333	126,8	8717	116,4	8210	116,0	507	122,8
	jún.	7870	117,8	8269	124,2	7743	122,9	526	147,5
	júl.	9122	125,3	9277	129,1	8683	125,4	595	224,2
	aug.	8668	109,3	8695	108,4	8317	107,7	378	125,1
szept.	9565	114,5	9704	116,6	9242	116,7	462	113,8	
267. Kőmegmunkálás	jan.	521	280,9	475	596,6	433	562,0	42	1611,6
	febr.	482	414,6	463	443,2	433	451,0	31	356,6
	márc.	635	582,3	626	659,0	555	614,4	70	1543,3
	ápr.	766	463,9	770	522,2	702	496,0	68	1143,6
	máj.	668	348,5	661	326,5	599	307,4	61	826,6
	jún.	729	453,9	715	383,7	664	365,7	51	1086,8
	júl.	781	398,5	755	348,1	704	328,5	51	2000,0
	aug.	842	365,0	753	312,8	712	298,3	41	1890,5
szept.	774	285,4	773	263,5	736	251,8	36	4930,1	
268. Máshová nem sorolt egyéb nemfém termékek gyártása	jan.	1915	88,7	1858	95,1	1057	99,6	801	89,2
	febr.	2123	89,2	1961	79,5	1184	81,0	777	77,4
	márc.	2355	72,0	2491	79,0	1529	75,1	962	86,1
	ápr.	2395	66,4	2245	63,2	1676	68,3	569	51,8
	máj.	2920	73,4	2886	74,0	2103	75,3	783	70,7
	jún.	3956	110,4	4265	119,6	3445	136,9	820	78,1
	júl.	3707	82,1	3864	85,3	2983	84,7	880	87,3
	aug.	2898	62,8	2955	63,4	2275	59,5	680	80,7
szept.	4004	81,9	4093	88,5	3165	83,1	928	113,6	

Előző év azonos időszaka = 100%

Forrás: KSH

Ugyanakkor több, az építőiparban nagy mennyiségben alkalmazott termék (kavics, homok, műanyag csövek, bitumenes zsindelek, fém tetőlemez, műanyagbázisú szigetelőanyagok, asztalosipari termékek, műanyag és fém nyílászárók, csaptelepek stb.) nem tartozik az „Egyéb nemfém ásványi termékek gyártása” szakágazatba.

Egy igen eklatáns példa erre a nyílászáró. Az országban 2001-ben egybehangzó szakértői becslés szerint kb. 2 millió m² külső nyílászárót gyártottak, ebből 250 ezer m² alumínium-, 950 ezer m² műanyag-, 800 ezer m² fa-alapanyagú nyílászáró volt. Ha átlagosan egy m²-t 15 ezer Ft-ért számolunk, akkor ez a mennyiség 30 milliárd Ft termelési értéket jelent, és ezt mind az építőipar használta fel, illetve építette be.

Hasonló a helyzet 14.11. építési célú kőfejtéssel, valamint 14.21. kavics-homok bányászattal. Ezen termékek legnagyobb részét az építőipar használja fel utak, építmények kivitelezésénél. Ezeknek a szakágazatoknak 2001. I-III. negyedévi, valamint 2002. I-III. negyedévi termelési és értékesítési adatait a 6. táblázat mutatja.

A táblázatból kiolvasható, hogy a termelési érték 2002. I-III. negyedévben 19 milliárd forint, és a növekedési index több mint 56%. Vagyis az építőanyag-ipar 2002. I-III. negyedévi termelésének 7,5%-a, a növekedési index pedig az építőipar növekedésének a kétszerese.

Az építőanyag-ipari ágazatok közül a legnagyobb mértékben a beton-, gipsz-, cementtermékek gyártása szakágazatban bővült a termelés (25,0%-kal), de kiemelkedő növekedés (381,4%) tapasztalható a kőmegmunkálás szakágazatban is.

A cementipar termelése, belföldi és exportértékesítése 2002. I-IX. hónapban a 7. táblázat szerint alakult.

A Kopint-Datorg hivatalos adatai szerint az országba 2002. első háromnegyed évében 624 962 tonna *importcement* érkezett, így Ukrajnából 407 278 tonna, Oroszországból 100 148 tonna, a Szlovák Köztársaságból 92 464 tonna.

2001. év hasonló időszakában ez a mennyiség 474 126 tonna volt. Tehát a 2002. I-IX. havi cementimport 31,8%-kal több, mint egy évvel korábban. Ezen belül az ukrán import növekedése 107,5%-os, az oroszországi import csökkenése pedig 43,7%-os volt.

A termelést 2002. I-IX. hónapokban 4 gyár (a váci, a beremendi, a hejőcsabai és a lábatlani) teljesítette. Az ötödik gyár termelése azért szűnt meg, mert egy teljes gyár termelésének megfelelő mennyiségű importcement érkezik az országba.

A KSH adatközlése szerint a cement termékcsoportha 2002. I-IX. hónapok árindexe 110,5%.

A cementtermelés és -értékesítés növekedésének eredményeként 2002. I-III. negyedévben, a Magyar Betonszövetség tagvállalatainak összesítése alapján, az országban 2690,2 ezer m³ transzportbetont gyártottak; a 2001. I-III. negyedévi 2473,09 ezer m³-hez képest a növekedés mértéke 8,8%-os (217,11 ezer m³). Ezt a mennyiséget kb. 100 betonüzem állítja elő, amelyek – cementadatokkal egybevetve – a magyar termelés 70%-át adják, a hiányzó mennyiséget (kb. 30%-ot) további 300 kisüzem gyártja. A transzportbeton-felhasználás az utóbbi négy évben folyamatosan emelkedik.

Az országban 2002. I. negyedévben 4832,05 ezer m² falburkolót (csempét) és 2499,04 ezer m² padlóburkoló lapot gyártott 4 gyártóüzem.

A hazai kerámia burkolólapok termelésének 1998 óta tartó stagnáló tendenciája 2002. I-III. negyedévben lassú emelkedésre utal, hiszen az előző háromnegyed évi bázishoz (4543,15) képest a növekedés csempéből 6,3%-os, a csökkenés padlóburkolókból 1,0%-os. A mintegy 262,64 ezer m²-es növekedésből 288,9 ezer m² falicsempéből jelentkezett, és a 26,26 ezer m² csökkenés padlólapgyártásban következett be.

Az előző két évhez hasonlóan a gyártók összes értékesítése mennyiségileg csökkent (2002. I-III. negyedévben

6. táblázat

Termék	2001. I-III. negyedév				2002. I-III. negyedév			
	Term.	Belf. ért.	Exp. ért.	Össz. ért.	Term.	Belf. ért.	Exp. ért.	Össz. ért.
14.11 Építési célú kőfejtés	4628,8	4440,5	141,6	4582,1	5139,2	5385,2	10,2	5395,4
14.21. Kavics-homok bányászat	8944,9	8639,3	314,4	8953,7	13984,1	14009,2	20	14029,2
Index, építési célú kőfejtés %-ban					111,0	121,3	7,2	117,7
Index, kavics-homok bányászat %-ban					156,3	162,2	6,4	156,7

Forrás: GKM stat.

7. táblázat

Termelés		Belföldi értékesítés		Exportértékesítés	
ezer t	index	ezer t	index	ezer t	index
2702	100,8	2370	104,7	347	86,1

3,1%-kal, 213,98 ezer m²-rel). Ezen belül a belföldi értékesítés 5,75%-kal növekedett (277,08 ezer m²-rel), az exportértékesítés 32,8%-kal (491,062 ezer m²-rel) csökkent.

A kerámia alapanyagú burkolólapok importja 2002. I-III. negyedévben 14100,59 ezer m² volt, miközben a hazai termelés 7331,09 ezer m².

Az import növekedése – 2001. I-III. negyedévhez viszonyítva – 17,46%-os (1204,5 ezer m²). A legnagyobb mennyiség Olaszországból érkezett (8986,5 ezer m²), Spanyolországból 1815,4 ezer m², Csehországból 631,8 ezer m², a Szlovák Köztársaságból 844,1 ezer m².

Az építőanyag-ipari ágazat 1/6-át képviselő üveg és üvegtermékek szakágazat termelése a 2001. I-III. negyedévi szinthez képest növekedett, a termelés 103,1%, az összes értékesítés 105,1% volt az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A csomagolóüveg-gyártás helyzete továbbra sem stabil, a termelés 8,9%-kal, az exportértékesítés 16,4%-kal csökkent, a belföldi értékesítés 4,1%-kal növekedett.

Az építőanyag-ipari termelés, értékesítés szerény növekedése elsősorban annak köszönhető, hogy továbbra sem csökkent a beruházások üteme. A beruházások növekedésének fő tényezője: a lakásépítések felfutása, a költségvetési beruházások jelentős bővülése (autópálya, bérlakásépítés). A lakásépítésben – mind a bérlakások, mind az új induló lakásépítés területén – 2002. évben a szakértők igen dinamikus ütemet prognosztizálnak.

Véleményük szerint ez annak köszönhető, hogy a 2001. évben több ezer szerkezetkész épület 2002-ben elkészül, ugyanakkor 4-5 ezer lakásépítési indulás 2002-ben várhatóan építésnövekedést idéz elő. Folytatódik továbbá az önkormányzati bérlakásépítés dinamikus növekedése.

Az építőanyag-ipar (egyéb nemfém ásványi termékek gyártása) termelői árindexe 2002. január-szeptemberben – az előző év azonos időszakához viszonyítva – 103,7%, belföldi értékesítésének árindexe 106,0%, exportértékesítésének árindexe 98,4%.

Várakozások. Az építőanyag-iparban 2002 végéig 4-6% körüli termelésbővülés várható. Az értékesítés a termelés üteméhez hasonlóan alakul. Egyes területeken bizonyos termékeknel termelésbővülésre lehet számítani, így a beton-, gipsz-, cementtermékek gyártása szakágazat termelésbővülése 20% körül várható. Az import növekedni fog, mivel az építés, különösen a lakásépítés a környező országokban stagnál, az ottani gyártók kapacitáskihasználatlansági gondokkal küszködnek. A belföldi építőanyag-piacon folytatódik az eddigi éles verseny nemcsak a gyártók között, hanem a vezető import- és hazai termékek között is.

Forrás:

KSH 2002. I-IX. hónap

Vállalati adatok

GM Statisztikai Osztály – külkereskedelmi termékforgalom

* * *

KÖNYVAJÁNLÓ

„EU-pályázatok szakszerű értelmezése és kidolgozása” c. kézikönyv

Az európai uniós pályázatokon való részvétel sikere alapvetően a pályázatiíró szándékának megértésétől, a projekt megfogalmazásától és a pályázat szakszerű elkészítésétől függ. Ezért készült a fenti című kézikönyv.

A kiadvány ismerteti az Európai Unió belső piacát, a közbeszerzési pályázatok jelentőségét és a tagállamok gazdaságában betöltött szerepét, kiemelten bemutatva a magyar pályázók szempontjából célországoknak tekinthető EU-tagállamok nemzeti szabályozását.

Taglalja a pályázatok valós nyerési esélyeit, áttekintést nyújt a fontosabb pályázattípusokról – PHARE, SAPARD, ISPA –, példaként részletesen bemutatja a PHARE beszerzési tenderek végrehajtási folyamatát.

A kézikönyv szakmai segédletként tartalmazza:

- a terminológiai szótárt,

- a pályázatkészítésre vonatkozó rendelkezések lényegi elemeit,
- a pályázati ajánlatkérések feltételrendszerének ki-gyűjtését és
- a pályázati feltételek tipizált szövegrészeit és azok magyar fordítását.

A szerzők és a szerkesztő szándéka, hogy a tenderek nyújtotta lehetőségek és a kötet felhasználójának tervei összhangba kerüljenek. A pályázó – a pályázati kiírásnak megfelelően – képes legyen saját terveit egy projektként úgy megfogalmazni, hogy annak megvalósításában az EU pénzügyi forrásait társfinanszírozó partnerként maga mellé állíthassa.

Ehhez nyújt gyakorlati segítséget a Bau-Dok Alapítvány szerkesztésében és az Első Magyar Önkormányzati Vagyon és Adósságkezelő Rt. kiadásában megjelenő kézikönyv.

Ára: 9800,-Ft (12% ÁFA-tartalom).

Megrendelhető: Első Magyar Önkormányzati Vagyon és Adósságkezelő Rt. (1053 Budapest, Stollár B. 3/a; tel./fax: 302-8011, 269-0268; e-mail: onkormanyzati.vagyonkezelo@axelero.hu).

Hirdessen az „Építőanyag” folyóiratban!